

ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА ЯК СКЛАДОВА ІНТЕГРАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

THE FORMATION OF THE CONCEPT OF AGRICULTURAL PRODUCTION AS A COMPONENT OF THE SYSTEM OF RURAL TERRITORIES INTEGRATION DEVELOPMENT

УДК 33.332:631.5

<https://doi.org/10.32843/infrastruct37-20>**Поліщук Н.О.**

доцентка

Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського**Сакун Л.М.**

к.е.н., доцент,

доцент кафедри менеджменту

Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського**Буряк Є.В.**

к.е.н., доцент,

доцент кафедри менеджменту

Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського

У статті досліджено роль агропромислового комплексу як основи розвитку економіки сільських територій в умовах формування інтеграційної взаємодії Центральної України. Проаналізовано сутність поняття «агропромисловий комплекс», розглянуто його структуру. Визначено наукові погляди щодо ролі аграрної сфери в економіці через призму тенденцій розвитку світової економіки. Обґрунтовано, що основним критерієм визначення ролі АПК в економіці сільських територій є рівень зайнятості населення. Проведено низку розрахунків по областях Центральної України, що дали можливість визначити цей вид діяльності високоефективним для економіки всієї України загалом, що приведе до лідерства на ринку з посіву зернових культур. Запропоновано механізм розвитку агропромислового сектору як основи економіки сільських територій, реалізація якого ґрунтується на інтеграційному, інвестиційному та інноваційному напрямках.

Ключові слова: агропромисловий комплекс, сільські території, інтеграційна взаємодія, зайнятість земель, врожайність культур, життєдіяльність населення.

В статье исследована роль агропромышленного комплекса как основы развития

экономики сельских территорий в условиях формирования интеграционного взаимодействия Центральной Украины. Проанализирована сущность понятия «агропромышленный комплекс», рассмотрена его структура. Определены научные взгляды касательно роли аграрной сферы в экономике через призму тенденций развития мировой экономики. Обосновано, что основным критерием определения роли АПК в экономике сельских территорий является уровень занятости населения. Проведен ряд расчетов по областям Центральной Украины, которые дали возможность определить этот вид деятельности высокоэффективным для экономики всей Украины в целом, что приведет к лидерству на рынке по посеву зерновых культур. Предложен механизм развития агропромышленного сектора как основы экономики сельских территорий, реализация которого основывается на интеграционном, инвестиционном и инновационном направлениях.

Ключевые слова: агропромышленный комплекс, сельские территории, интеграционное взаимодействие, занятость земель, урожайность культур, жизнедеятельность населения.

The article the of the agro-industrial complex as a basis for the development of the economy of rural areas in the conditions of formation of integration interaction of Central Ukraine and the formation of the concept of agricultural production. The scientific views on the role of the "agricultural sector" in the economy, through the prism of trends in the world economy. It is proved that the main criterion for determining the role of agriculture in the economy of rural areas is the level of employment. A number of calculations were carried out in the regions of Central Ukraine, which made it possible to justify this type of activity highly effective as a whole, which will lead to leadership in the market for sowing grain crops. Analyzed the effective development of grain sub complex in Ukraine, which is of great economic and social importance which is to meet the broad demand for high-quality food and feed grain and products of its processing that all areas in General focus their specialization on the expansion and improvement of agriculture, which is confirmed by the analysis of the employment structure of land masses. The development of Ukrainian grain producers, who are forced to constantly maintain relations between other agricultural countries learning to work in accordance with world standards and to provide adequate quality indicators of the standards of socio-economic standard of living of workers and residents of rural territories, is traced. It is concluded that the effective development of the agricultural sector of Central Ukraine as the basis of the economy of rural areas is possible only with humane actions of state bodies and local governments, which should be involved in such areas of development of farmers as attracting investment to modernize and increase the productive potential of the agro-industrial complex intensification of cooperation in the agricultural sector and direct cooperation of research institutes to develop innovative processes in these industries. The mechanism of development of the agro-industrial sector as the basis of the economy of rural areas. The implementation of which is based on innovation directions.

Key words: agro-industrial complex, rural territories, integration interaction, land use, livelihoods of the population.

Постановка проблеми. Пріоритетом розвитку соціальної діяльності людства, безперечно, є вирощування зернових культур, проте за останні роки ситуація на світовому ринку зерна різко змінилася. Підвищений попит на зернові зумовлюють продовольчі потреби у малорозвинених країнах та у країнах, що розвиваються.

Сучасний стан України, а саме складні економічні умови, привели до формування основного завдання, що полягає в тому, щоби не втратити пріоритетну позицію зернової держави задля задоволення потреб споживачів, як внутрішніх, так і зовнішніх [1, с. 8], і забезпечити ефективний розвиток соціально-економічних процесів сільських територій.

Ключовою проблемою статті є вдосконалення та підвищення організаційно-технологічного механізму аграрного виробництва, який приведе до сприятливих умов господарювання, а також дослідження ролі агропромислового комплексу як основи розвитку економіки сільських територій в умовах інтеграційних взаємодій Центральної України.

Сучасні українські виробники зерна мають постійно підтримувати відносини між іншими агрокультурними державами, навчаючись працювати відповідно до світових стандартів та забезпечувати належні якісні показники стандартів соціально-економічного рівня життя працівників і мешканців сільських територій. Ефективний розвиток зернопродуктового підкомплексу в Україні має велике

економічне й соціальне значення, яке полягає в задоволенні великого попиту на високоякісне продовольче й фуражне зерно та продукти його переробки, адже без продовольчого зерна держава не в змозі забезпечити соціальні потреби, а без кормового зерна не може розвиватися тваринний світ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичні та загальнометодологічні проблеми зернокультурного розвитку висвітлювали у своїх працях такі вітчизняні й зарубіжні вчені, як, зокрема, В. Бойко [2], В. Власов, П. Гайдуцький, А. Гордєєв, М. Зубець, О. Канєвський, М. Лапін, В. Месель-Веселяк [3], Б. Панасюк, В. Ремесло [3], Ю. Раунер, В. Рябокони, П. Саблук, В. Сайко, О. Сторожук, Л. Уліч, О. Шпичак [4].

Велику увагу дослідженню конкретних напрямів розвитку зернового комплексу в період формування аграрного сектору економіки приділили такі автори, як А. Даниленко [5] та І. Кириленко [6].

Проте відповідні дослідження цієї проблематики були спрямовані на вирішення одиничних актуальних питань, які розглядались у галузевому корпоративному напрямі, а щодо рекомендацій не завжди застосовувався системний підхід.

Швидкий та динамічний розвиток попиту та пропозиції в зерновому господарстві вимагає від політично-економічної держави вирішення низки завдань, які полягають у формуванні зернопродуктового підкомплексу країни як основи зернового ринку. Цей підкомплекс вимагає оцінювання трансформаційних перетворень в агропромисловому блоці країни та його важливій складовій, а саме визначенні його місця у світовому господарстві, а також ефективності господарювання в умовах іноземної конкуренції.

Постановка завдання. Мета статті полягає у визначенні передумов формування агропромислової виробничої складової розвитку територій на просторах Центральної України, а також її значення й ролі в сучасному процесі інтеграційної вза-

ємодії. Відображений у публікації аналіз тенденцій виробництва аграрної продукції рослинницької підгалузі регіону є визначальним для дослідження наявних процесів соціально-економічного розвитку сільських територій.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Впровадження в Україні європейських стандартів задає фундаментальні зміни в агропромисловому комплексі (АПК), адже він є пріоритетним щаблем у новому секторі економіки, приводячи країну до економічного зростання. Водночас в економічному довіднику О. Азріліяна надається тлумачення агропромислового комплексу: «АПК – це сукупність галузей народного господарства, пов'язаних між собою економічними відносинами щодо виробництва, розподілу, обміну, переробки і споживання сільськогосподарської продукції» [8, с. 458]. Кожна з галузей АПК виконує свою роль у процесах відтворення економіки, проте основою є сільське господарство.

З огляду на ґрунтово-кліматичні умови Центральної України, які можуть забезпечити цей регіон якісним зерном власного виробництва, досі означене завдання залишається великою науковою та технологічною проблемою. Запровадженні раніше технології постають перед аграрними організаціями високо затратними, а в умовах нових економічних відносин не завжди приносять очікуваний результат.

Регіони Центральної України (Вінницька, Дніпропетровська, Кіровоградська, Полтавська та Черкаська області) спеціалізуються на вирощуванні різного асортименту зернових культур (табл. 1), до яких належать сільськогосподарські культури різних ботанічних видів. Виділяють безліч класифікацій зернових культур, наприклад, за ознаками використання та строками сівби зерна [8, с. 10].

Виходячи зі статистики, ми бачимо, що у 2018 році частка продукції рослинництва у загаль-

Таблиця 1

Виробництво та урожайність зернових культур Центральної України

Культура	Валовий збір					Урожайність				
	тис. т					ц з 1 га зібраної площі				
	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Культури зернові, усього	8 847,0	5 589,2	482,5	1 670,8	1 599,9	167,3	207,3	388,9	377,1	343,3
Пшениця	394,8	295,9	902,7	891,7	782,4	24,8	25,4	44,4	44,6	46,9
Жито	37,9	16,0	14,8	16,3	21,4	16,0	16,2	22,6	28,6	31,6
Ячмінь	69,8	70,4	119,3	254,3	239,8	24,3	25,9	50,8	52,2	55,6
Овес	39,0	41,3	44,2	42,9	38,0	15,9	15,9	25,5	28,9	27,3
Кукурудза	294,8	131,8	244,6	223,0	220,3	38,0	47,2	66,2	70,1	69,9
Соя	1,0	5,7	44,2	98,5	99,9	18,1	16,2	44,9	23,0	51,4
Ріпак	9,4	27,8	112,5	118,5	139,8	13,2	44,7	115,2	26,8	33,0
Соняшник	0,3	0,3	0,2	25,6	58,3	17,0	15,8	19,3	22,1	27,6

Джерело: виконано, розраховано авторами на основі [5]

ному обсязі сільськогосподарського виробництва складає 63,2%. Порівняно з 2016 роком у галузі рослинництва спостерігалось зростання обсягів виробництва на 7,7%.

Загальна посівна площа сільськогосподарських культур у 2018 році відносно 2016 року збільшилась на 17,8 га (на 2,7%), становлячи 679,8 га, відносно 2014 року – на 157,2 га (на 30%).

Відповідно до статистики урожайності зернових культур за 2014–2018 роки Центральної України будують динамічний ряд показників за роками (табл. 2).

Таким чином, у 2018 році порівняно з 2014 роком урожайність за галуззю зменшилась на 59%, що підтверджують розрахунки, а у 2016 році порівняно з 2014 роком вона збільшилась на 48,5 тис. т.

Загалом за весь період із 2014 року до 2018 року врожайність зернових культур Центральної України має тенденцію до зниження. Відповідно до розрахунків будують графік, який

дасть змогу спостерігати динаміку врожайності зернових культур (рис. 1).

Господарства Центральної України, зорієнтовані на посів зернових культур, докладають максимальних зусиль та коштів для досягнення високого рівня якості зернових культур, адже саме від цього залежить їх конкурентне становище на ринку цього виду продукції, а також доля співпраці з іноземними замовниками та спонсорами. Не менш важливою є думка людей, які є основними споживачами та покупцями цієї продукції. Також вони намагаються застерігати своє зерно від великих температурних впливів, що сприяє швидкому проходженню етапів дозрівання, тому колосків закладається менше.

Основним показником досягнутого рівня якості зернових культур та врожайності пшениці є густина продуктивного стеблистою перед збиранням. Це, насамперед, норма висіву, польова схожість, перезимівля та виживання у весняно-літній

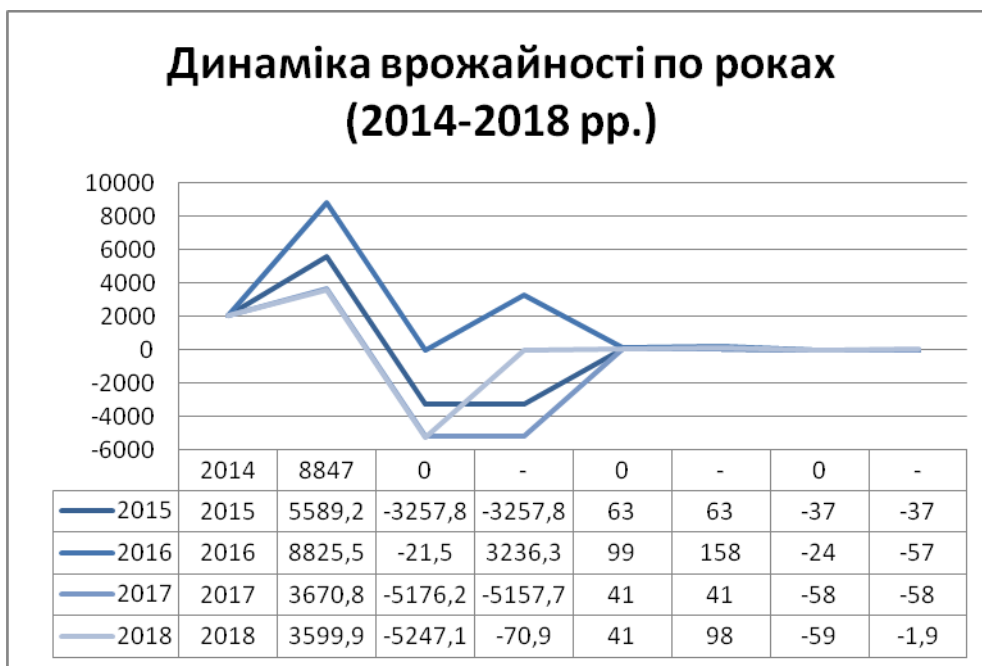

Рис. 1. Динаміка врожайності зернових культур Центральної України

Джерело: виконано авторами на основі [5]

Таблиця 2

Показники динаміки по роках урожайності Центральної України за 2014–2018 роки

Рік	Середньорічна урожайність зернових культур (тис. т)	Абсолютний приріст		Темп зростання (%)		Темп приросту (%)	
		базисний	ланцюговий	базисний	ланцюговий	базисний	ланцюговий
2014	8 847,0	0	–	0	–	0	–
2015	5 589,2	-3 257,8	-3 257,8	63	63	-37	-37
2016	8 895,5	-21,5	3 236,3	99	158	-24	-57
2017	3 670,8	-5 176,2	-5 157,7	41	41	-58	-58
2018	3 599,9	-5 247,1	-70,9	41	98	-59	-1,9

Джерело: виконано авторами на основі [5]

період. За допомогою вжиття відповідних агрозаходів збільшується число колосків та зменшується їх редуція, адже тільки від правильно вибраної густоти стояння рослин за допомогою відповідної норми висіву та розміщення рядків з півночі на південь число колосків у колосі можна збільшити на 7–12%. Також впливають на продуктивний процес правильно підібрані азотні добрива, оптимальні строки та норми їх внесення.

Отже, отримання максимальної врожайності зернових культур буде залежати від низки параметрів, кожен із яких враховується під час планування майбутнього врожаю Центральної України. Одним із найважливіших факторів підвищення урожайності зернових культур є забезпечення посівів новими високоврожайними сортами, які гарантують значно вищу урожайність (табл. 3).

Маємо необхідність розвитку господарських формувань, за допомогою яких будуть досягатися раціональні розміри посіву зернових культур. Завдяки збільшенню потужності та вартості технічних засобів, необхідних для реалізації зерна, слід якнайповніше їх використовувати. Відповідно до результатів господарювання у 2018 році з 1,3 тис. сільськогосподарських підприємств Центральної України раціональними можна вважати ті, в яких посівна площа зернових культур перевищує 1,7 тис. га.

Проведені нами дослідження загального рівня зайнятості земель територій Центральної України показали, що Вінницька, Кіровоградська, Дніпропетровська, Полтавська та Черкаська області мають більше 37,9% зайнятих у сільському господарстві (рис. 2).

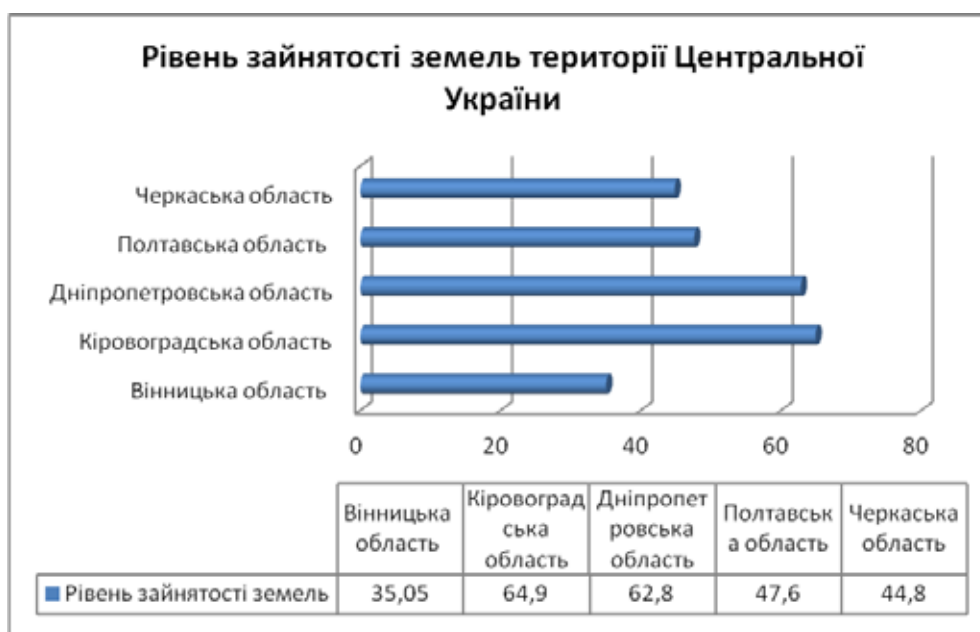

Рис. 2. Роль сільськогосподарського сектору в економіці сільських територій Центральної України

Джерело: розраховано, складено авторами на основі [9]

Таблиця 3

Урожайність зернових культур залежно від терміну їх використання в сільськогосподарських товариствах Центральної України, 2018–2019 роки

Пшениця озима			Соняшник звичайний		
урожайність, ц/га	площа посіву, тис. га	%	урожайність, ц/га	площа посіву, тис. га	%
<i>До 5 років</i>					
47,7	254	6,3	41,8	263	12,1
<i>Від 6 до 10 років</i>					
44,7	745	44,4	32,8	887	46,2
<i>Більше 10 років</i>					
31,6	6 689	49,3	27,9	889	41,7
<i>Всього</i>					
131,2	5 688	100	102,5	2 039	100

Джерело: виконано авторами на основі джерела [3]

Виходячи з вищеперерахованих показників (площа посіву та урожайність Центральної України), маємо необхідність вирахувати економічну вигоду щодо оброблення зернових культур гербіцидами відносно прибутку від урожайності.

Оскільки цього року практично вся система захисту соняшнику була побудована на препаратах "UKRAVIT", які агрономам у середньому коштували від 21,79 дол. до 63,84 дол. на 1 гектар земельної ділянки, а вартість 1 долара становила 24,63 грн., дивлячись на попередні показники (рис. 1), виконуємо розрахунок.

1) Вінницька область застосовувала гербіциди «Міладар», вартість яких становила 21,79 дол. Отже, 35 500 га * 536,7 грн. = 19 052 850 грн. Відповідно до інформації Департаменту агропромислового розвитку області відзначається, що загальна сума прибутку аграрних підприємств від збирання зернових культур становить 432,1 млн. грн. (без урахування постійних та змінних витрат).

2) Кіровоградська область застосовувала гербіциди «Авангард», ціна яких становила 37,58 дол. Отже, 64 900 га * 925, 6 грн. = 60 074 440 грн. Відповідно до інформації Департаменту агропромислового розвитку області відзначається, що загальна сума прибутку аграрних підприємств від збирання зернових культур становить 311,7 млн. грн. (без урахування постійних та змінних витрат).

3) Черкаська область застосовували гербіциди «Гулівер Стимул», ціна яких становила 27,2 дол. Отже, 44 800 га * 669,94 грн. = 30 013 312 грн. Відпо-

відно до інформації Департаменту агропромислового розвитку області відзначається, що загальна сума прибутку аграрних підприємств від збирання зернових культур становить 298,7 млн. грн.

4) Полтавська область застосовувала гербіциди «Хортус», ціна яких становила 15,25 дол. Отже, 44 800 га * 375,60 грн. = 16 826 880 грн. Відповідно до інформації Департаменту агропромислового розвитку області відзначається, що загальна сума прибутку аграрних підприємств від збирання зернових культур становить 342,2 млн. грн.

Провівши даний аналіз розрахунків по областях Центральної України, ми можемо дійти висновку, що цей вид діяльності є високоефективним для економіки всієї України загалом, що приведе до її бездоганної ділової репутації та зробить лідером на ринку з посіву зернових культур.

Проведені розрахункові дослідження дають змогу здійснити класифікацію сільських територій регіонів України відповідно до підгалузей АПК (в цьому разі будемо порівнювати сільське (аграрне) господарство та лісове) за критерієм зайнятості земельних областей (табл. 4, 5).

Виходячи з даних розрахунків, маємо, що галузі АПК для економіки сільських територій регіонів Західної України забезпечують до 31,76% зайнятості, натомість регіони Центральної та Південної України мають показники від 47,33% до 51,58%. Таку ситуацію можна пояснити тим, що аграрна промисловість найбільше зосереджена саме в регіонах Центральної України.

Таблиця 4

Структура зайнятості земель сільських територій регіонів України за 2018 рік

Область	Частка зайнятих земель в:	
	аграрному господарстві	лісовому господарстві
Вінницька	89,54	2,19
Волинська	87,52	6,87
Дніпропетровська	93,17	0,64
Полтавська	96,48	1,98
Житомирська	78,93	16,54
Одеська	96,18	0,89
Кіровоградська	98,13	1,72
Сумська	91,41	6,09
Львівська	75,65	16,52
Закарпатська	49,54	48,15
Черкаська	94,16	3,12

Джерело: розраховано, складено авторами на основі [10]

Таблиця 5

Групи регіонів України за критерієм зайнятості агротериторій в АПК

Група	Область	Діапазон зайнятості (%)
I	Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська	0–22,18
II	Волинська	22,19–32,65
III	Житомирська, Київська, Харківська, Сумська	32,66–43,15
IV	Одеська, Черкаська, Полтавська, Кіровоградська	43,15–52,49

Джерело: розраховано, складено авторами на основі [10]

Незважаючи на значну розбіжність сільських територій України за критерієм зайнятості земельних територій, можемо констатувати, що така галузь АПК, як сільська, є невід'ємною основою розвитку економіки цього територіального утворення.

Провівши аналіз, ми можемо стверджувати, що сучасний вплив Євроінтеграції на економічне процвітання агропромислового сектору посилює роль розширення реалізації локальних переваг галузей АПК, які постають переважно як ресурсні, географічні та інші особливості.

Безпосередній вплив Євроінтеграції на економіку сільських територій та АПК загалом має місце тією чи іншою мірою практично в кожному регіоні України, що обумовлено низкою обставин. По-перше, відбувається поступове вбудовування регіонів країни в систему взаємовідносин з європейською економікою, що приводить до посилення ролі локальних факторів. По-друге, АПК для сільських територій України (Центральної України безпосередньо) постає в ролі домінанта в економічному секторі, адже від його стану залежить майбутня ефективність не лише господарства, але й населення загалом [11, с. 345].

Висновки з проведеного дослідження. Виходячи з усього вищезазначеного, ми можемо дійти висновку, що Центральна Україна зокрема та вся Україна загалом спрямовують свою спеціалізацію на розширення та покращення агропромисловості, що підтверджується аналізом структури зайнятості земельних масивів. Сучасний стан країни змушує приймати рішення щодо необхідності формування таких інституційних умов, які забезпечать розвиток не лише галузей АПК, але й сільських територій, які є місцем життєзабезпечення основної робочої сили цього комплексу. Отже, ефективний розвиток агропромислового сектору Центральної України як основа економіки сільських територій є можливим лише за гуманних дій державних органів та органів місцевої влади, які необхідно залучати в такі напрями розвитку, як залучення інвестицій для відновлення й нарощування виробничого потенціалу АПК, активізація міжрегіональної взаємодії в агропромисловій сфері та безпосередня співпраця дослідницьких структур задля розвитку інноваційних процесів в галузях АПК.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Оцінка впливу Угоди про асоціацію/ЗВТ між Україною та ЄС на економіку України: наукова доповідь. URL: http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2014/08/N_dop_Ostashko14.pdf (дата звернення: 22.11.2019).
2. Зінчук Т. Європейська інтеграція: проблеми адаптації аграрного сектора економіки України: монографія. Житомир: ДВНЗ «Державний агроєкологічний університет», 2008. 384 с.

3. Українська модель аграрного розвитку та її соціоекономічна переорієнтація: наукова доповідь / за ред. В. Гейця, О. Бородіної, І. Прокопи. Київ: Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2012. 56 с.

4. Розвиток сільських територій в системі євроінтеграційних пріоритетів України: монографія / наук. ред. В. Борщевський. Львів: НАН України, Інститут регіональних досліджень, 2012. 216 с.

5. Стегней М. Сучасні напрями забезпечення сталого розвитку сільських територій: європейський досвід і українські реалії. *Актуальні проблеми економіки*. 2013. № 3 (141). С. 125–133.

6. Малько Ю. Конвергенція політики сільського розвитку в європейському просторі. *Демократичне врядування*. 2014. Вип. 14. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2014_14_15 (дата звернення: 24.11.2019).

7. Талавиря М. Сільські території та їх вплив на розвиток аграрної сфери економіки. URL: <http://elibrary.nubip.edu.ua> (дата звернення: 15.11.2019).

8. Економічний словник / за ред. А. Азріліяна. Москва: Інститут нової економіки, 2007. 1152 с.

9. Попов Н. Економіка сільського господарства: підручник. Москва: Діло і Сервіс, 2001. 368 с.

10. Белл. Д. Майбутнє постіндустріальне суспільство. Досвід соціального прогнозування / пер. з англ. 2-ге вид., переробл. і доп. Москва: Academia, 2004. 788 с.

11. Соціально-економічне становище сільських населених пунктів України: статистичний збірник / Державна служба статистики України. Київ, 2014. 187 с. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 17.11.2019).

REFERENCES:

1. State Organization "Institute of Economics and Forecasting of the National Academy of Sciences of Ukraine" (2014), "Assessment of the impact of the Association Agreement / FTA between Ukraine and the EU on the economy of Ukraine", Available at: http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2014/08/N_dop_Ostashko14.pdf (accessed 22 November 2019).
2. Zinchuk T. (2008) Jevropejska integracija: problemy adaptacii agrarnogo sektora ekonomiky Ukrainy (European integration: adaptation problems of the agricultural sector Ukraine), GAU, Zhytomyr, Ukraine. (in Ukrainian)
3. Borodina O., Gejets V., Hutorov A. (2012) Ukrain-ska model ahrarnoho rozvytku ta in socioekonomichna pereoriyentatsiya (Ukrainian model of agricultural development and its socio-economics shift), NAN Ukrainy, In-t ekon. ta prognozuv, Kyiv, Ukraine. (in Ukrainian)
4. Borshhevskij V. (2012) Rozvytok silskykh terytorij v systemiy evrointehratsiynykh priorytetiv Ukrainy (Rural areas development in the system of European integration priorities of Ukraine), NAN Ukrainy. In-t regionalnyh doslidzhen, Kyiv, Ukraine. (in Ukrainian)
5. Stehnei M. (2013) Suchasni napriamy zabezpechennia staloho rozvytku silskykh terytorii: y evropeyskiy dosvid i ukrainski realii (Modern directions of sustain-

able development of rural areas: European experience and Ukrainian realities). Aktualni problem ekonomiky, no. 3 (141), pp. 125–133.

6. Malko Y. (2014) Konverhentsiya polityk y silskoho rozvytku v yevropeyskomu prostori (The convergence of the rural development policy in the European space). Scientific Bulletin, 14, Available at: http://www.lvivacademy.com/vidavnytstvo_1/visnyk14/fail/malko.pdf (accessed 24 November 2019).

7. Talavyrya M. (2011) Silski terytorii ta yikh vplyv na rozvytok ahrarnoi sfery ekonomiky (Rural areas and their impact on the development of the agricultural sector of the economy), Available at: <http://elibrary.nubip.edu.ua/12856/1/11tmp.pdf> (accessed 15 November 2019).

8. Azriliyan A. (2007) Ekonomichnyi slovnyk (Economic dictionary). Instytut novoi ekonomiky. Moscow, Russia. (in Russian)

9. Popov N. (2001) Ekonomika silskoho hospodarstva (Agriculture Economics). Diloi Servis, Moscow, Russia. (in Russian)

10. Bell D. (2004) Maibutnie postindustrialne suspilstvo. Dosvid sotsialnoho prohnozuvannia (The coming post-industrial society. Experience in social forecasting). Academia, Moscow, Russia. (in Russian)

11. State Statistics Service of Ukraine (2014) Socialno-ekonomichne stanovyshe silskyh nasele-nyh punktiv Ukrainy (Socio-economic situation of rural areas Ukraine), Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (accessed 17 November 2019). (in Ukrainian)

Polishchuk Nataliia

Student

Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskiy National University

Sakun Lesia

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,

Senior Lecturer at Department of Management

Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskiy National University

Buriak Ievhen

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,

Senior Lecturer at Department of Management

Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskiy National University

THE FORMATION OF THE CONCEPT OF AGRICULTURAL PRODUCTION AS A COMPONENT OF THE SYSTEM OF RURAL TERRITORIES INTEGRATION DEVELOPMENT

The purpose of article. The purpose of the article is to investigate the role of the agro-industrial complex as a basis for the development of rural economy in the conditions of formation of integration interaction of Central Ukraine. This publication reflects the scientific views on the role of the agricultural sector in the economy through the prism of trends in the world economy.

The mechanism of development of the agro-industrial sector as a basis for rural economy is proposed. Its implementation is based on integration, investment and innovation directions.

The key problem of this article is the improvement and enhancement of the organizational and technological mechanism of agricultural production, which will lead to favorable economic conditions, as well as the study of the role of the agro-industrial complex as a basis for the development of rural economy in terms of integration interactions of Central Ukraine.

After all, modern Ukrainian grain producers need to constantly maintain relations between other agro-cultural countries, learning to work in accordance with world standards and to provide appropriate quality indicators of standards of socio-economic standard of living for workers and residents of rural areas.

Results. According to the statistics of grain yield for 2014–2018 years of Central Ukraine, the total sown area of agricultural crops in 2018 compared to 2016 increased by 17.8 hectares (2.7%) and amounted to 679.8 hectares, compared to 2014-by 157.2 hectares (30%).

Almost the entire system of sunflower protection was built on preparations UKRAVIT, which relatively agronomists on average cost from 21.79 dollars up to \$63.84 on 1 hectare of land, and the cost of \$1 was 24.63 UAH.

Vinnitsia region applied herbicides “Milder” cost 21.79 USD. 35 500 hectares * 536.7 UAH = 19 052 850 UAH. According to the information of the Department of agro-industrial development of the region, it is noted that the total profit of agricultural enterprises from the collection of grain crops is 432.1 million UAH (without taking into account fixed and variable costs).

Kirovograd region used herbicides “Avangard”, the price was 37.58 dollars. 64 900 hectares * 925.6 UAH = 60 074 440 UAH.

According to the information of the Department of agro-industrial development of the region, it is noted that the total profit of agricultural enterprises from the collection of grain crops is 311.7 million UAH (without taking into account fixed and variable costs).

Cherkassy region used herbicides “Gulliver Stimulus”, and the price was 27.2 dollars. 44 800 hectares * 669.94 UAH = 30 013 312 UAH.

According to the information of the Department of agro-industrial development of the region, it is noted that the total profit of agricultural enterprises from the collection of grain crops is 298.7 million UAH.

Poltava region used herbicides “Hortus”, the price was 15.25 dollars. 44 800 hectares * 375.60 UAH = 16 826 880 UAH.

According to the information of the Department of agro-industrial development of the region, it is noted that the total profit of agricultural enterprises from the collection of grain crops is 342.2 million UAH.

Having carried out this analysis of calculations for the regions of Central Ukraine, we can come to the conclusion that this type of activity is highly effective for the economy of Ukraine as a whole, which will lead to an impeccable business reputation and will become a market leader in sowing grain crops.

Effective development of the agricultural sector of Central Ukraine as the basis of the economy of rural areas is possible only with the humane actions of state bodies and local authorities that should be involved in the following areas of development farmers as attraction of investments for updating and building productive capacities of agro-industrial complex, activation of interregional cooperation in the agricultural field and direct cooperation research institutions for the development of innovative processes in agro industrial complex branches.